

tage Skolens Sager bedre end de nuværende Skolekommissioner kunne, og jeg vil derfor opfordre den højtærede Minister til som Skolens Børge her i Landet at gøre sit til, at dette Spørgsmaal ogsaa kan blive løst paa Loven paa en tilfredsstillende Maade. Et andet Stridspunkt, og et af de væsentligste Stridspunkter, det, der vel egentlig er det farligste for Loven, er Spørgsmaalet om Raldelsen, og der synes jeg, at den højtærede Minister staar meget stift paa det Standpunkt, han oprindeligt indtog her i Salen. Jeg kan imidlertid ikke tro, at den højtærede Minister skulde ville lade en Sag af denne Betydning strande, hvis det ikke skulde kunne lykkes ham at gennemføre en Indskrænkning i den Ret, som Befolkningen hidtil har haft paa dette Punkt, og jeg kan derfor ikke tænke mig, at dette Punkt i Virkeligheden skulde kunne blive det, hvorpaa hele Sagen brast. Endelig er der Spørgsmaalet om Stillingen til den fri Skole, og der er der jo i Øjeblikket heller ikke stor Udsigt til Enighed. Men den højtærede Ministers Udtalelser om sin Stilling over for den fri Skole ere alligevel af den Art, at jeg synes, det aabner noget Haab om, at man maa kunne komme til en Forstaelse. Den højtærede Minister udtalte sig meget velvillig om den fri Skole og syntes ikke at være imod den Tanke, at ogsaa Staten skulde støtte denne Skole, saaledes at den ikke blev gjort umulig i Konkurrencen med Statskololen, naar Statskololens Forhold bleve forbedrede, og det er ikke blot den højtærede Minister, men saa vidt jeg kan forstaa, alle Udvalgets Medlemmer, og jeg formoder egentlig det hele Ting, som har en Følelse af, at der er Grund til at støtte den fri Skole. Vi, der ønske denne Støtte, kunne selvfølgelig ikke hænge os i Formen, under hvilken det sker. Den Form, vi have valgt, den Form, som Flertallet har stillet op og vedtaget ved 2den Behandling, og som nu i forbedret Skikkelse sandsynligvis vil blive vedtaget ved tredje, denne Form er jo til Dels et Arbejds fra de tidligere Forhandlinger. Jeg vilde have ønsket, at den højtærede Minister havde kunnet forelægge os et formuleret Forslag om, paa hvilket Grundlag han kunde tænke sig at støtte den fri Skole. Det er jo muligt, at man, naar der havde ligget et saadant formuleret Forslag for, kunde have enedes paa et andet Grundlag end det, der nu foreligger. Men saa længe, der ikke har foreligget os noget andet Grundlag, der har haft Udsigt til at gaa igennem end det, der hidtil har været Folketingets Standpunkt i denne Sag, er det naturligt, at man har taget sit

Standpunkt der. Jeg haaber imidlertid, at det, efter den velvillige Stemning, der gennem Udtalelserne fra alle Sider har vist sig over for den fri Skole, vil kunne lykkes at finde en Form, hvorefter vi ogsaa kunne komme ud over dette Spørgsmaal. Men som sagt, naar jeg overhovedet har taget Ordet ved denne Behandling, er det væsentlig for at betone det, jeg begyndte med, at jeg tror, det vil være af den allerstørste Betydning, at man fra alle Sider gør, hvad man kan for at faa denne Sag gennemført i den nærværende Samling. Samlingen synes jo ellers ikke i det hele at blive saa rig paa Frugter, og jeg mener heller ikke, denne Frugt vil blive saa overordentlig glimrende, men jeg tror dog, det vil være af stor Betydning at faa den, og jeg tror ikke, det ret vel kan forsvares, at udstyde denne Sag, navnlig over for de mange lavtlønnede Lærere, som for Tiden ligefrem lide Nød.

Fogtmann: Jeg har hidtil ikke blandet mig i Detailbehandlingen af denne Sag, uagtet jeg selvfølgelig, da jeg i mange Aar har været knyttet til Undervisningsvirksomheden her i Danmark, har bethdelig Interesse for dette Spørgsmaal og dets gunstigste Løsning. Jeg har ikke gjort det, fordi jeg har haft en Forstaelse af, at for at løse Spørgsmaalet, skulde der vises mere end almindelig Hensyntagen til mange Sider. Sagen skulde behandles med Forstigtighed og Delikatesse, og jeg har, naar jeg ser paa Udvalgets Arbejde og undersøger de Begrundelser, der ere komne frem fra de forskellige Sider, godt følt, at der er noget rigtigt i den Sætning, som blev udtalt af det ærede Medlem for Odder (Beth-Gæspen), at der var næsten ikke andet at gøre i denne Sag end at vælge sig et Fyrtaarn og lade Skuden gaa i Retning af det. I Hovedsagen har jeg ogsaa gjort det, men ikke absolut og strengt. Jeg hører nemlig ikke til dem, der straks lægge ind i en bestemt Kurs, et lille Slag til en af Siderne kan ogsaa være tilladt. Men i Hovedsagen har jeg altsaa valgt mig et Fyrtaarn i denne Sag, nemlig den ærede Ordfører (F. C. Christensen). Jeg har haft en Følelse af, at skulde denne Sag føres til en Løsning, var det nu maaste et af de gunstigste Tidspunkter til at gøre det. I den Henseende er jeg enig med det ærede Medlem, der nu satte sig. Jeg har ogsaa troet, at hvis dette Tidspunkt skulde benyttes, gif det ikke an at lægge alt for mange Sten i Vejen. Der maatte være en Centralledelse af Sagen, og jeg har fundet, at den Retning, som den